Quelle: http://manuscripta.at/?ID=287
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

De proprietatibus

De quinque zonis mundi

Vnde zona .i. quinque circulis terra distinguitur quorum duo extrema sunt inhabitabiles .i. non habitabiles frigore medius vero inhabitabilis .i. non habitabilis calore quo sol nunquam recedit a illos nunquam accedit medy duo habitabiles sunt ardore frigoreque temperati verbi gratia si signum in hyeme sub eliuo accendit quinque lineas efficere fac vna in medio secundum duas cui gelidas et duas inter has temperatas qui si ue sol cauteret nunquam quinque zonas redderet eodem circulus prima septentrionalis Zodiacus solstitialis Tertius equinoctialis Quartus brumalis Quintus australis nominat Sed solstitialis a nobis inhabitari nostri Maiores igitur mei orbem totius terre oceanum limbo circumseptum tripartitum statuere et habitabilem zonam que a nobis inhabitatur inter pres mediterraneo mari diuisere quarum vna asia altera europa et vna affricam de Asia asseptentrione per orientem usque meridiem tribus partibus oceano circumcincta per totam transiectis plagis orientis occidentis hec versus occasum adeo sui subiace septentrionis oceanum oriente asimsera aere affricam dimitte Sub egipto vero et syria mare nem quod magnum generaliter diam habet ad medium syriae oriet habet in oceano bosfia fluminis ganges Asimsera prominentem aligaudamara an subiacet ad eur in siela cap bane eoqua oceanus Indicus in aprie vocatur addere tum habet ariam montis vbi caucasus defatur prominentem ad aquilonem subiacente bosfia fluius octo regione eoquo oceanus sicus appellatur Inhys finibus India dequa aboriene in recta linea ad mediterraneum mare situant hec regiones partia mesopotamia Siria maior aprie est capadocia hys vero versus austrum egiptus oriatur Sed pars asie que e versus aquilonem taliter explicatur Mons caucasos inter colchos qui sui super armeniam mare et inter albanos qui sunt admare caspii primo attollit cui quidem usque vlimum orientem vnum videt Quigus fi mita sunt noia Et nisi hoc ipm Iugum tauri montis credi voluit quia reperta partaitus mons armeme inter taurum et caucasum medius oriunatere taurum cui caucaso priuatur fi hoc ita no esse discerne fluius eufrates qui deuidit partaitre montis effusus ecidens in meridiem caucasum ad sinistram tauri vero excludit ad dexteram itaque ipe caucasus inter colchos et albanos vbi et portas caspias habet mons caucasius de Iporas caspyis usque armenias prias ut usque fonte tigris fluius inter armeniam et biberiam montes arcoraunt diuiduur Ifonte tigris usque taurus cauteratem inter messegetes et parthos mons arabarzanes arareis cauterate usque adopidum caspi inter hircanos et bactranos mons menariuali vbi amonni nasitur aquo prouinu mons parthaw de abopido caspi usque vsum Safem inter dacos carmias et parthionas mons osiobaros vbi ganges fluius oritur et laser nasitur Ifonte ganges fluius usque fontes fluius octo regione qui sunt asseptentrione vbi sunt montani gramde mons tauro Ifonabus octo regione usque contratem octo regioni mi bunos et sitas et gangaridas mons caucasus interceas et papasidas mons vuanos vbi fluiae resolus et p mutorum Samara orientali occupatur oceano Igitur amonte vuano hec est abuno caucas et decretu orientis pte adquam oceanus sirius tenditur usque promuntorium boream et flumen boreum in deconnes sitto mari quod est asseptentrione usque mare caspium quod est ob occasu usque ad occeremu caucasi Iugum quod est admeridiem hircanor et situatu gentes sunt e 3 pp terrarum in secundam diffusionem late aberrantes Mare caspium subaquilonis plaga a oceano circumuenitur circa oceani litora et loca deserta multa que hinc inde meridiem versus perlongas angustias tenditur donec per magna spacia dilatatur caucasi montis radicibus terminatur itaque amari caspio quod est adorientem pora oceanum septentrionalis usque tanam fluuii et meotides paludes que sunt adoccasum pluius emeriu maris quod e abaffrico usque aprie et portas caucasi que sunt ameridie gentes sunt Zo generaliter regio prouinia albania vlterior sub mari et monte caucaso amazoma nominatur appellatur apte asy a aquadam fema que asia vocabatur que olim cauit Imperii oriente uel asia mere pertinet elatio quia illa pars mundi elatior et maior est terris duabus partibus habitabilis terre et est duplo asia affrica maior et minor Inasia maiore absque paduo quem ea est sunt aboriente in recta linea ad mediterraneum mare hee quatuor praue regiones sicut india parthia mesopotamia Siria quarum quelibet pse plures habet prouincias ut parthie hysquoque regionibus versus austrum arabia et egiptus connectitur Sed versus aquilone ancetant eis he regiones mons em caucasus caspio mari orientis attollitur et paquilonem vergens pene usque europam pertingit huic in habitant amasones hyrcabitant massagete colchique et sarmate et Seres pquos est bactria regio cui coniungit hymma Huic